

Citování literatury v odborné práci

Teorie *vers.* **praxe citování**

- bibliografická citace = norma
- ISO 690, *resp.* ČSN – 010197
- Bibliografické citace – obsah, forma a struktura
- používá se prakticky pouze v oblasti humanitních věd
- v jiných oborech se používá „zvyklostní“ forma citování
- chemie *vers.* medicína *vers.* biologie...*vers.*.....
- odborné a vědecké časopisy – mají své „normy“
- obdobně i „zvyklostní“ normy a požadavky na různých univerzitách, fakultách i oborech

Citování literatury v odborné práci.

- Veškeré získané cizí informace, které uijeme ve vlastní odborné práci, je nutno citovat a používat odkazů na původní pramen
- Uvádí se
 - citace pramene, odkud byla informace převzata
 - místo, odkud byl citát brán, tj. stránka dokumentu.

Citování literatury v odborné práci.

■ důvody etické

- autorství
- respektování původu a priority

■ důvody informační

- nutnost umožnit dohledat originální zdroj
- udržení a podpora „citačních řetězců“
- citační index autorů

Bibliografická citace

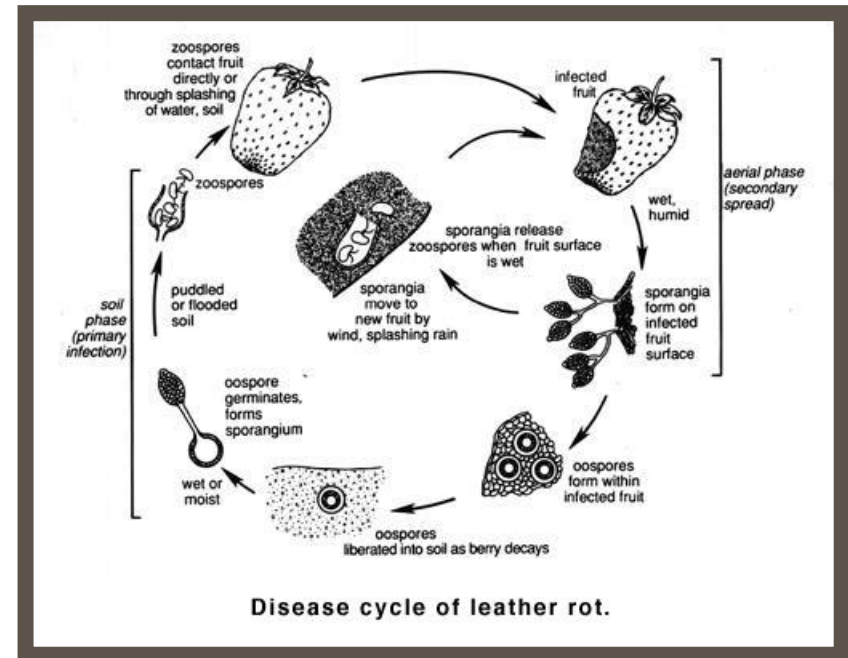
- souhrn údajů o citované publikaci nebo její části umožňující její identifikaci

příklad

- Jenkins N.E. & Grzywacz D. (2000): Quality control of fungal and viral biocontrol agents – assurance of product performance. *Biocontrol Science and Technology*, 10: 753-777.

Citování literatury v odborné práci.

- přímé citace publikací
- převzaté citace (informace převzaté z jiných kompilací)
- převzaté obrázky, tabulky, grafy...
- elektronické zdroje
- ústní sdělení
- nepublikované zdroje
-etc.

Vývojový cyklus *B. cinerea*
na jahodách (podle Hall
2001)

Odkazy na citace

Odkazy na citace

- **Odkaz je stručná forma citace**
 - vsunutá do pokračujícího textu
 - připojená jako poznámka na stránce dole pod textem
 - na konci kapitoly nebo na konci textu
- **Odkaz slouží k:**
 - identifikaci publikace, z níž byly vybrány citované údaje
 - vymezení jejich lokace v citované publikaci.

Publikace bez seznamu bibliografických citací

- součástí publikace není seznam bibliografických citací
- seznam bibliografických citací neobsahuje citace všech v textu odkazovaných položek

pak

- 1. odkaz na citovanou publikaci musí obsahovat všechny údaje povinné pro základní bibliografickou citaci (záznam)

Publikace bez seznamu bibliografických citací

příklad

.....jsou využívány standardní systémy hodnocení kvality biopreparátů (**Jenkins N.E. & Grzywacz D. , 2000: Quality control of fungal and viral biocontrol agents – assurance of product performance. *Biocontrol Science and Technology*, 10:753-777**). Kromě toho lze vitalitu....

Publikace se seznamem bibliografických citací

- Pokud je součástí práce samostatný seznam bibliografických citací, je třeba zajistit odpovídající vazby mezi odkazy v textové části a soupisem citací

Literární údaje

.....(citace A).....

.....(citace B).....

.....(citace C).....

Seznam použité literatury

A.....

B.....

C.....

Publikace se seznamem bibliografických citací

Pokud je součástí práce samostatný seznam bibliografických citací, je třeba zajistit odpovídající vazby mezi odkazy a soupisem citací některou z následujících metod:

- **uvádění prvku citace**
- **číselné citace**
- **průběžné poznámky**

Publikace se seznamem bibliografických citací

- **citační formy**
-prokázána dostatečná klíčivost (Doberski 1981a) a kromě toho i virulence (Hall 1981). V dalších testech
- Z pokusů Halla (Hall 1981) je zřejmé..
- Hall (1981) prokázal schopnost patogena....
- Klíčivost konidií dosahovala až 97 % (Doberski 1981a, Hall 1981, Vaupell et al. 1999)

Citace *vers.* bibliografický záznam

- Jméno autora + rok vydání
- Soupis bibliografických citací je uspořádán abecedně podle jména autora, případně podle názvu.
- (Hall 1981)
 - 1 autor
 - 1 práce v roce
 - dokument citován pod autorem

Citace *vers.* bibliografický záznam

- citace v textu - (Hall 1980)
- bibliografický záznam v seznamu použité literatury

1. Hall R.A., 1980: Effect of repeated subculturing on agar and passing through a insect host on pathogenicity, morphology and growth rate of *Verticillium lecanii*. *Journal of Invertebrate Pathology*, 36: 216-222.

Citace *vers.* bibliografický záznam

■ (Doberski 1981a, 1981b)

- 1 autor
- více prací téhož autora v 1 roce

Doberski J.W. (1981a): Comparative laboratory studies on three fungal pathogens of the Elm Bark Beetle *Scolytus scolytus*: pathogenicity of *Beauveria bassiana*, *Metarhizium anisopliae*, and *Peacilomyces farinosus* to larvae and adults of *S. scolytus*. *Journal of Invertebrate Pathology*, 37: 188-194.

Doberski J.W. (1981b) Comparative laboratory studies on three fungal pathogens of the Elm Bark Beetle *Scolytus scolytus*: Effect of temperature and humidity on infection by *Beauveria bassiana*, *Metarhizium anisopliae*, and *Peacilomyces farinosus*. *Journal of Invertebrate Pathology*, 37: 195-200.

Citace *vers.* bibliografický záznam

- (Vaupel & Zimmermann 1996)
 - 2 autoři, 1 publikace v roce
- (Vaupel & Zimmermann 1996a, 1996b)
 - více prací stejných autorů v 1 roce

Vaupel O. & Zimmermann G., 1996: Preliminary trials on the combination of pheromone traps with the entomopathogenic fungus *Beauveria bassiana* (Bals) Vuill. against the bark beetle species *Ips typographus* L (Col, Scolytidae). *Anzeiger fur Schadlingskunde Pflanzenschutz Umweltschutz*, 69, 8: 175–179.

Citace *vers.* bibliografický záznam

- (Houle & al. 1987)
- (**Houle *et al.* 1987**)
- (Houle a kol. 1987)

- 3 a více autorů
- možné všechny verze
- vybrat 1 verzi
- v seznamu všichni spoluautoři

-
- **Houle C., Hartmann G.C. & Wasti S.S. (1987):** Infectivity of eight species of entomogenous fungi to the larvae of the elm bark beetle *Scolytus multistiratus* (Marsham). *J. New York Entomol. Soc.*, 95, 1: 14-18.

Metoda číselných citací

- Číslice v textu napsané jako horní index nebo do závorek citují dokumenty v pořadí, v němž byly poprvé odkázány
- Provádí-li se odkaz na určitou část dokumentu, lze uvést za číslicemi čísla stránek
- Citace jsou uspořádány v číselném pořadí do číslovaného soupisu.

Metoda číselných citací - *příklad*

V textové části:

.....jsou využívány standardní systémy hodnocení kvality biopreparátů¹² **nebo (12)**. Kromě toho lze vitalitu hodnotit i

V seznamu literatury:

12. Jenkins N.E. & Grzywacz D. , 2000: Quality control of fungal and viral biocontrol agents assurance of product performance. *Biocontrol Science and Technology*, 10:753-777.

Průběžné poznámky

- Číslice následující za odkazy v textu se vztahují k číselně řazeným poznámkám uspořádaným podle pořadí jejich výskytu v textu
- Poznámka může odkazovat více než na 1 dokument
- Je-li určitý dokument odkazován více než jednou, po sobě následujícím odkazům jsou přidělována samostatná čísla
- Poznámka vztahující se k již dříve citovanému dokumentu buď zopakuje úplný odkaz nebo uvede číslo dřívější poznámky s uvedením stran.

Průběžné poznámky *(pokračování)*

- 1. odkaz na citovanou publikaci by měl obsahovat všechny potřebné údaje k zajištění vazby se záznamem v soupisu bibliografických citací (jméno autora/autorů, plný název, rok vydání, čísla stránek).
- Druhé a následující odkazy mohou být zkrácené (příjmení autora, zkrácený název, stránky)